

IZVJEŠTAJ O RAZVOJU OPĆINE DOBOJ JUG ZA 2021. GODINU

Općina Doboj Jug, mart 2022. godine

IZVRŠNI SAŽETAK

Izveštaj o razvoju Općine Doboj Jug ima za cilj da pokrene sve bitne aktere na razmišljanje i doprinese boljem donošenju odluka o realizaciji strateških prioriteta ekonomskog, društvenog razvoja i zaštite životne sredine, u okviru definisanih sektorskih ciljeva.

Planom implementacije za 2021. godinu predviđeno je provođenje 20 projekata, od čega je 19 projekata preneseno iz ranijeg perioda implementacije, a 1 projekat je naknadno uključena u Plan (Nabvka kanti i kontejnera). Za realizaciju 20 strateških projekata je inicijalnim Planom implementacije za 2021. godinu bilo planirano 2.091.657,00 KM, i to od toga je 53,74 % planirano iz budžeta, a 46,26 % iz vanjskih izvora. Iako nisu osigurana sredstva za realizaciju svih strateških prioriteta, u 2021. godini je 5 projekata djelimično implementirano: Izrada projektne dokumentacije za PZ Mravići, Izgradnja i rekonstrukcija javne rasvjete, Rekonstrukcija kuće na Karušama, Izgradnja kanalizacione mreže, Nabvaka kanti i kontejnera, i 3 projekta su implementirana u cjelosti: Podrška za razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje, Asfaltiranje lokalnih puteva i ulica i Izgradnja zgrade biblioteke i skladišta CZ-e, a u sklopu kojeg je rekonstruisana i sala OV-a.

Najznačajnija sredstva u 2021. godini osigurana su za Izradu projektne dokumentacije u poslovnim zonama od Ministarstva za privredu Ze-do kantona, za izgradnju zgrade biblioteke i skladišta CZ-e od Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Ze-do kantona, za izgradnju kanalizacione mreže od Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Ze-do kantona, te od kantonalnog Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline za nabavku kanti i kontejnera za potrebe JKP Vis.

Što se tiče sektorskih ciljeva, tokom 2021. godine nije bilo značajne promjene ili nije došlo do potpunog ostvarenja sektorskih ciljeva kao ni promjena stanja makro pokazatelja općinskog razvoja, jer je u toku 2021. godine rađeno na pripremi nove Strategije razvoja i za potrebe ovog izvještaja korišten je ranije izrađen Plan implementacije 2021.-2023.

Što se tiče institucionalnih kapaciteta za učinkovito upravljanje razvojem, Općina je tokom 2021. godine aktivnosti realizirala putem općinskog razvojnog tima (ORT) kao prelaznog tijela jer se nisu stekli uslovi za osnivanje Odjeljenja za razvoj/JURA (Jedinice za upravljanje razvojem). Pravilnikom o radu definisana su dva referata u svrhu jasnog definisanja funkcija/poslova kao i radnih mjesta koje se odnose na učinkovito upravljanje razvojnim aktivnostima: Stručni savjetnik za planiranje i implementaciju Strategije i projekata sa potrebnom VSS pravnog ili društvenog smjera, te Viši samostalni referent za analizu podataka i implementaciju Strategije sa potrebnom VŠS ekonomskog ili tehničkog smjera, od kojih je prvo popunjeno, ali je uposlenik već duže vrijeme na bolovanju i nije preuzeo obnašanje navedenog referata, a drugo nije popunjeno. S obzirom na to, još uvijek oba referata obavlja Savjetnica općinskog načelnika za upravljanje lokalnim razvojem, što se ne smatra sistemskim i dugoročnim rješenjem za upravljanje razvojem, posebno sada kada je na snagu stupio Zakon o razvojnom planiranju FBiH.

Kada je riječ o zaključcima i korektivnim akcijama u pogledu prethodne godine, najveće prepreke ili teškoće su se odnosile na nepostojanje JURA-e/Odjeljnja /Službe za razvoj, tj. tima koji je direktno zadužen za godišnje operativno planiranje i praćenje implementacije Strategije, te na pripremu i praćenje implementacije razvojnih projekata što upućuje da će u narednom periodu biti neophodno osnovati odgovarajuću koordinacionu jedinicu za upravljanje razvojnim aktivnostima, te u sistematizaciji poslova definisati direktna zaduženja svih uposlenika u čijem domenu je planiranje, praćenje i izvještavanje o realizaciji implementacije Strategije, te jasno uskladiti godišnje planiranje po Službama, kao i ostale aktivnosti u vezi s koordiniranjem praćenja implementacije Strategije razvoja što proizilazi i iz Zakona o razvojnom planiranju FBiH.

1. UVOD

Polovinom 2021. godine usvojena je nova Strategija razvoja općine Doboj Jug za period 2021.-2027., ali kako smo postupali po Planu implementacije 2021.-2023.

Kao operativni instrument za realizaciju strategije, ranije je Općina pripremala trogodišnji plan implementacije (1+2) svake godine od usvajanja Strategije. Detaljan Plan implementacije za 2021.- 2023. godinu je pripremljen tokom decembra 2020. godine.

Ovaj izvještaj odnosi se na implementaciju strateških, odnosno sektorskih, prioriternih projekata u 2021. godini, koji se, po MiPRO metodologiji, planiraju uz konsultacije sa svim bitnim akterima u zajednici u svim fazama implementacije Strategije.

Nosilac izrade trogodišnjeg Plana implementacije (1+2) kao i Izvještaja je Općinski razvojni tim. Izvještaj je pripremljen u saradnji sa predstavnicima svih unutrašnjih organizacionih jedinica/službi Općine.

S obzirom da su početkom 2017. godine uspostavljeni odgovarajući alati za praćenje implementacije Strategije (Excel tabela za praćenje projekata kao i tabela definisanih sektorskih i makroekonomskih pokazatelja (SMI tabela), podaci o implementaciji strateških projekata za 2021. godinu su sublimirani iz ove baze, ali i iz operativnih evidencija općinskih službi.

2. STRATEŠKI CILJEVI I PRIORITETI

2.1. Vizija

Revidiranom Strategijom razvoja općine Doboj Jug definirana je sljedeća vizija:

„Dinamčna poduzetnička zajednica sa poticajnim poslovnim ambijentom, visokim stepenom obrazovanosti i privlačnim uslovima života za sve građane, a posebno za mlade.“

2.2. Strateški ciljevi

Strateški cilj 1: Pospješen ekonomski rast i zapošljavanje. Prvi strateški cilj se odnosi na prvi strateški fokus i usmjeren je na unapređenje i rast poslovanja privrednih subjekata na području Općine i privlačenje novih investicija u cilju povedanja broja radnih mjesta i prihoda, dok mjere usmjerene na iskorištavanje ograničenih resursa za razvoj poljoprivrede mogu da podrže ostvarenje navedenih rezultata obezbjeđenjem prihoda za određeni broj domadinstava i samozapošljavanjem. Cilj uključuje međuopštinsku i druge vidove saradnje sa okruženjem.

Strateški cilj 2: Infrastrukturno i ambijentalno uređena sredina atraktivna za život i poslovanje. Drugi strateški cilj objedinjuje drugi i treći strateški fokus i usmjeren je na dalje poboljšanje infrastrukture, ali i na mjere za obogaćivanje društvenog života na području Općine uz aktivno učešće nevladinog sektora i saradnju sa subjektima u okruženju. Cilj uključuje međuopštinsku saradnju i druge vidove saradnje sa subjektima u okruženju, što je neophodno zbog ograničenih resursa na području Općine.

Strateški cilj 3: Povećan stepen zaštite općine od prirodnih nepogoda i smanjen stepen zagađenja životne sredine. Treći strateški cilj se odnosi na četvrti fokus, gdje je napore potrebno usmjeriti ne samo na dalje unapređenje zaštite životne sredine, već i na zaštitu od poplava. Cilj je takođe u vezi sa drugim fokusom, jer komunalna infrastruktura ima veliku ulogu u zaštiti okoline, te uključuje međuopćinsku i saradnju sa relevantnim

subjektima iz okruženja koje su neophodne za rješavanje pitanja koja prevazilaze kapacitete lokalne zajednice, kao što je zaštita od poplava.

2.3. Sektorski ciljevi

Strateški prioriteti za razvoj općine su: ekonomski razvoj, društveni razvoj i zaštita životne sredine. U okviru ovih sektora, definisani su sljedeći ciljevi:

Ekonomski razvoj

Sektorski cilj 1.1. Razvijena preduzetnička infrastruktura i podržan razvoj prerađivačkih kapaciteta.

Sektorski cilj 1.2. Povećana konkurentnost i održivost poljoprivrednog sektora.

Društveni razvoj

Sektorski cilj 2.1. Razvijena i ojačana komunalna, društvena i tehnička infrastruktura i unapređena sigurnost građana do 2020. godine.

Sektorski cilj 2.2. Povedana efikasnost lokalne uprave i osnažena međuopćinska saradnja do 2020. godine.

Sektor zaštite i unapređenja okoliša

Strateški cilj 3.1. Unaprijeđena regulacija otpadnih i oborinskih voda

Strateški cilj 3.2. Smanjen nivo zagađenja zraka i tla

2. 4. Ključni planirani prioriteti i fokusi za posmatrani godišnji period (2021. godina)

Ključni prioriteti ekonomskog sektora

U skladu sa definisanim sektorskim ciljevima, ključni prioriteti ekonomskog sektora za 2021. godinu su: uređenje poslovnih zona i razvoj poljoprivrede.

Fokusiranjem na poslovne zone Općina bi unaprijedila infrastrukturu u poslovnim zonama, što doprinosi realizaciji **sektorskom cilju 1.1.** Razvijena preduzetnička infrastruktura i podržan razvoj prerađivačkih kapaciteta i **sektorskom cilju 1.2.** Povećana konkurentnost i održivost poljoprivrednog sektora, konkretno se odnoseći na željene ishode: povećati broj obrtnika za 2% godišnje, najmanje 5 novih investicija u zonama do 2021. godine, broj poljoprivrednih gazdinstava povećan za 15% do 2020. godine, ostvareno 20 novih radnih mjesta u poljoprivredi do 2021. godine.

Ključni prioriteti društvenog sektora

U društvenom sektoru za 2021. godinu ključni prioriteti su: asfaltiranje lokalnih puteva i ulica, izgradnja zgrade biblioteke i skladišta CZ-e, provođenje kulturno-sportskih manifestacija.

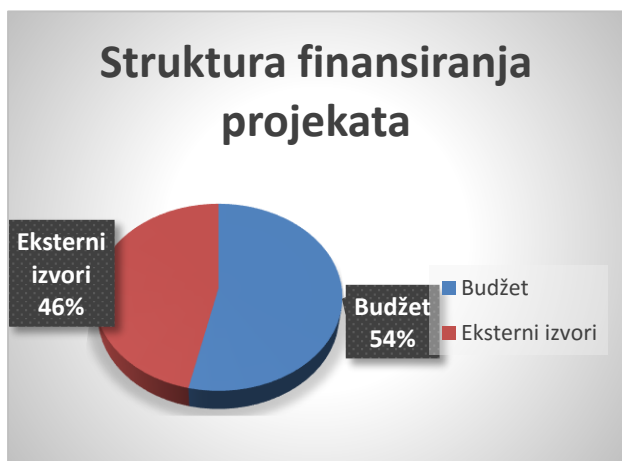
Fokusiranjem na putnu infrastrukturu, biblioteku, skladište CZ-e i kulturno-sportske manifestacije, ostvaren je doprinos realizaciji **sektorskog cilja 2.1.** Razvijena i ojačana komunalna, društvena i tehnička infrastruktura i unapređena sigurnost građana do 2021. godine.

Ključni prioriteti sektora okoliša

U sektoru okoliša za 2021. godinu ključni prioriteti su: na unapređenje komunalne infrastrukture i unapređenje energetske efikasnosti na javnim objektima. Fokusiranjem na ove prioritete, Općina bi doprinijela stvaranju preduslova za veći broj priključaka na kanalizacionu mrežu i unapređenje energetske efikasnosti što doprinosi realizaciji **sektorskog cilja 3.1.** Unaprijeđena regulacija otpadnih i oborinskih voda i **sektorskog cilja 3.2.** Smanjen nivo zagađenja zraka i tla.

2.5. Zbirni pregled prioriternih projekata i okvira za njihovo finansiranje obuhvaćenih Planom implementacije 2021-2023. godinu

Za planski period 2021.-2023. godine ukupno je planirano 21 projekata. Posmatrajući po razvojnim sektorima za period 2021.-2023. godine, u sklopu ekonomskog sektora je ukupno planirano 6 projekata, u društvenom sektoru 6 projekata, te u sektoru okoliša 9 projekata. Za realizaciju ovih projekata planirano je ukupno 2.354.607,00 KM, od toga iz vlastitih izvora 1.261.017,00 KM, iz eksternih 1.093.590,00 KM. U nastavku je grafički prikaz strukture planiranih projekata u odnosu na broj projekata, izvore finansiranja i finansijske parametre po sektorima.

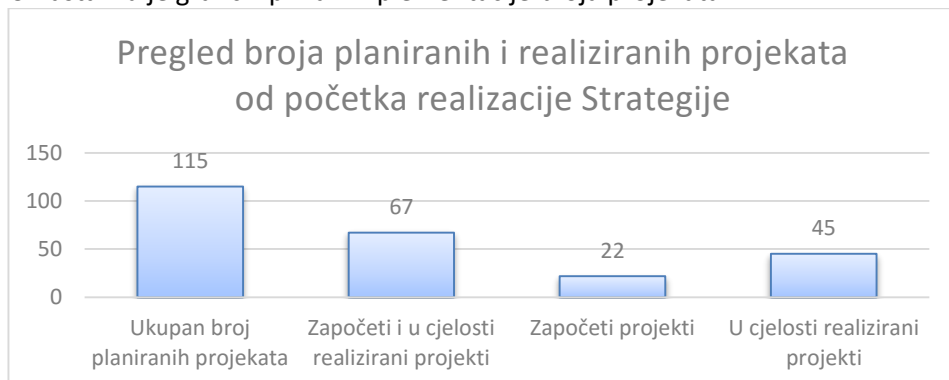
Što se tiče izvora eksternog finansiranja, najznačajniji predviđeni izvori za period 2021-2023. godine su iz donatorskih sredstava. Kako bi iskoristila prilike za privlačenje sredstava iz eksternih izvora, nastojano je u prethodnom periodu da se osiguraju sredstva iz eksternih izvora, što je ostvareno kroz privučena sredstva od Ministarstva za boračka pitanja ZDK, Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport ZDK, Federalnog ministarstva finansija, Federalnog ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, EIB-a. U narednom periodu (2022. – 2024.) Općina namjerava pripremiti do 15 projekata putem kojih će aplicirati na dostupne domaće/strane fondove; nastavak izgradnje kanalizacione mreže, nastavaka uređenja poslovnih zona, izgradnja LED rasvjete, unapređenje energetske efikasnosti, uređenje objekta na Karušama i dr.

3. PREGLED IMPLEMENTACIJE STRATEGIJE INTEGRISANOG RAZVOJA

3.1. Sažet osvrt na prethodni period implementacije

Od početka realizacije razvojne Strategije u potpunosti je završeno 45 projekata, što je 39,13% od ukupno planiranih 115 projekata. Ujedno, u proces implementacije su uključena 8 novih projekata (3 u 2018., 3 u 2019., 1 u 2020. i 1 u 2021. godini), a čije uključnje doprinosi realizaciji zacrtanih strateških/sektorskih ciljeva.

U nastavku je grafički prikaz implementacije broja projekata.

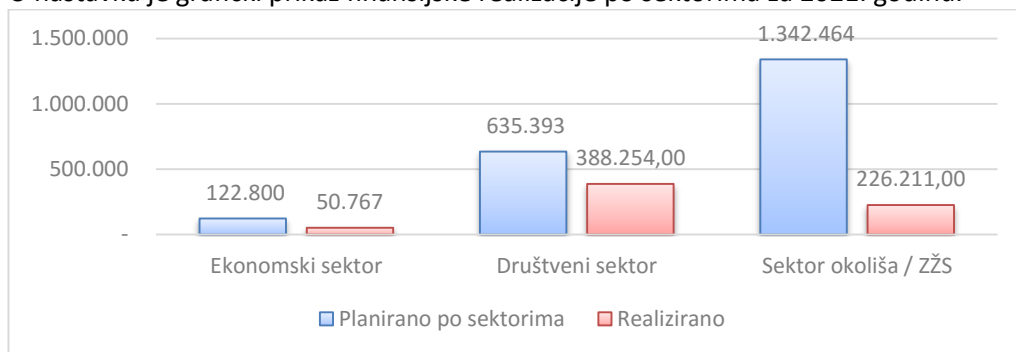
3.2. Pregled implementacije Strategije u izvještajnoj 2021. godini

Planom implementacije za 2021. godinu predviđeno je provođenje 20 projekata, od čega je 19 projekata preneseno iz ranijeg perioda implementacije, a 1 projekat je naknadno uključena u Plan (Nabvka kanti i kontejnera). Za realizaciju 20 strateških projekata je inicijalnim Planom implementacije za 2021. godinu bilo planirano 2.091.657,00 KM, i to od toga je 53,74 % planirano iz budžeta, a 46,26 % iz vanjskih izvora. Iako nisu osigurana sredstva za realizaciju svih strateških prioriteta, u 2021. godini je 5 projekata djelimično implementirano: Izrada projektne dokumentacije za PZ Mravići, Izgradnja i rekonstrukcija javne rasvjete, Rekonstrukcija kuće na Karušama, Izgradnja kanalizacione mreže, Nabvka kanti i kontejnera, i 3 projekta su implementirana u cjelosti: Podrška za razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje, Asfaltiranje lokalnih puteva i ulica i Izgradnja zgrade biblioteke i skladišta CZ-e, a u sklopu kojeg je rekonstruisana i sala OV-a.

U nastavku je grafički prikaz realizacije projekata.

U nastavku je grafički prikaz finansijske realizacije po sektorima za 2021. godinu.

U tabelama u nastavku je dat detaljan prikaz ukupno realizovanih projekata u odnosu na planirano, ukupno i po sektorima:

Sektor ekonomskog razvoja

U sektoru ekonomskog razvoja za 2021. godinu planirano je 6 projekata, za čiju realizaciju je bilo predviđeno 122.800,00 KM. Od toga, tokom 2021. godine 2 projekta su realizirana: Izrada projektne dokumentacije u PZ Mravići i Podrška za razvoj poljoprivredne proizvodnje.

Za ova dva projekta obezbijeđeno je 62.440,00 KM, i to iz budžeta 35,43 %, a iz eksternih izvora 64,57 %.

Društveni sektor

U društvenom sektoru za 2021. godinu planirano je 6 projekata, od kojih su 2 djelimično i dva završeno realizirani: Izgradnja i rekonstrukcija javne rasvjete i Rekonstrukcija kuće na Karušama, te Asfaltiranje lokalnih puteva i ulica i Izgradnja zgrade biblioteke i skladišta CZ-e.

Za realizaciju ovih projekata u ekonomskom sektoru u 2021. godini je obezbijeđeno 388.245,00 KM, iz budžeta 83,31 % i iz eksternih izvora 16,69 %.

Sektor zaštite okoliša/životne sredine

U sektoru okoliša/ zaštite životne sredine za 2021. godinu planirano je 8 projekata, od čega su 2 projekta djelimično realizirani: Izgradnja kanizacione mreže i Nabavka kanti i kontejnera.

Za ove projekte obezbijeđeno je 226.211,00 KM i to iz budžeta 54,45 %, a iz eksternih izvora 45,55%.

3.3 Ključni rezultati i ostvareni progres

Na osnovu svih prikupljenih i obrađenih podataka o implementaciji projekata u izvještajnom periodu može se zaključiti da su godišnji rezultati uprkos nastaloj situaciji uzrokovanoj pojavom korona virusa vidljivi kroz implementaciju projekata koji se odnose na izradu projektne dokumentacije, poljoprivredne poticaje, izgradnju zgrade biblioteke i skladišta CZ-e, izgradnju kanalizacione mreže, nabavku kanti i kontejnera za potrebe JKP Vis.

Kada je riječ o godišnjem uticaju realiziranih razvojnih projekata na ostvarenja sektorskih ciljeva, s obzirom da većina sredstva usmjerena na izgradnju zgrade biblioteke i skladišta civilne zaštite, te na izgradnju kanalizacione mreže, poželjno je da se i u narednom periodu nastavi sa sličnim projektima prije svega misleći na izgradnju kanalizacione mreže, kao i uređaja za prečišćavanje otpadnih voda, a potom i na privlačenje novih investicija u druge segmente razvoja lokalne zajednice.

U nastavku je dat pregled kumulativnih ostvarenja sektorskih ciljeva od početka realizacije strategije zaključno sa 2021. godinom. Analizom ukupnih ostvarenja sektorskih ciljeva i njihovih očekivanih ishoda može se zaključiti da je zaključno sa 2021. godinom kod pojedinih sektorskih ciljeva došlo do određenih rezultata.

Ekonomski razvoj

Sektorski cilj 1.1 „Razvijena poduzetnička infrastruktura i podržan razvoj prerađivačkih kapaciteta“

- *Očekivani sektorski ishod:* Broj obrtnika povećan do 2% godišnje
Ostvarenje: Broj obrtnika u 2017. godini 149 je iznosio, u 2018. i 2019. godini nije došlo do promjene, dok je u 2020. godini broj obrtnika smanjio na 130, ali moramo napomenuti da je do smanjenja došlo zbog brisanja sa evidencije aktivnih od strane Porezne uprave i nadležne općinske službe, kao i pandemije. U 2021. godini broj obrtnika iznosi 131.
- *Očekivani sektorski ishod:* Najmanje 5 novih investicija u poslovnim zonama, od toga najmanje jedna u proizvodni kapacitet do 2021. godine.
Ostvarenje: Ostvarenje: U 2017. godini bilo novih investicija, dok su u 2018. bile 3 nove investicije Robot d.o.o., Kamelija d.o.o. i SiHolz d.o.o., a u 2019. godini 6: Asmont, AVA d.o.o., Nafaka d.o.o., LuxTrade d.o.o., ChipfileService d.o.o. i JustGoTravel d.o.o., a u 2020. 7: Avdić Auto d.o.o., Ekklusiv.E.E d.o.o., Metal land d.o.o., Sprečo d.o.o., Inox-HBZ d.o.o., Aba trade d.o.o. i ATG d.o.o., tako da ovaj ishod može se smatrati ostvarenim. U 2021. godini evidentirano je 5 novih investicija: Teol d.o.o., Dreamwork d.o.o., Bovidio d.o.o., Jomulogistic d.o.o. i Procassa-fischer d.o.o.
- *Očekivani sektorski ishod:* Broj privrednih subjekata povećan za 10% do 2021.godine.
Ostvarenje: Broj privrednih subjekata je u 2018. smanjen za 2 u odnosu na prethodnu godinu, tačnije sa 315 na 311, tako da ovaj ishod nema tendenciju ostvarenja. Ista tendencija je nastavljena i u 2019. godini i taj broj iznosi 266, kao i u 2020. kada iznosi 253, a u 2021. iznosi 274.

Sektorski cilj 1.2 „Povećana konkurentnost i održivost poljoprivrednog sektora“

- *Očekivani sektorski ishod:* Broj poljoprivrednih gazdinstava povećan za 15% do 2021.godine.
Ostvarenje: Povećanje 2019. u odnosu na 2017.godinu je cca. 5%. U 2020. ima ih 277, što je u odnosu na 2017. godinu (198) povećanje od 28,52% što znači da je ovaj sektorski ishod ostvaren. U 2021. godini ih je 285, te se trend ostvarenja nastavlja.
- *Očekivani sektorski ishod:* Otvoreno 20 novih radnih mjesta u poljoprivredi do kraja 2021.godine.
Ostvarenje: Do kraja 2018. godine ostvareno je 7 radnih mjesta, a u 2019. godini 2, što je ukupno 9. U 2020. je jedan objavljen, tako da ima ukupno 6. U 2021. ostvareno je povećanje na 8.
- *Očekivani sektorski ishod:* Prerađivači sa područja općine Doboj Jug i iz susjednih općina otkupljuju najmanje 60% poljoprivrednih proizvoda na području općine do kraja 2021.godine.
Ostvarenje: Trenutno se otkupljuje cca. 20% poljoprivrednih proizvoda (mlijeko i mliječni proizvodi, povrće i voće), tako da možemo reći da ishod ima tendenciju ostvarenja.

Društveni razvoj

Sektorski cilj 2.1. „Razvijena i ojačana komunalna, društvena i tehnička infrastruktura i unapređena sigurnost građana do 2021. godine.“

- *Očekivani sektorski ishod:* Najmanje 85% domaćinstava ima direktan pristup asfaltiranim saobraćajnicama do 2021.godine.
Ostvarenje: S obzirom na činjenicu da samo u manjim zaseocima nedostaju asfalirani putevi, ovaj ishod možemo smatrati ostvarenim. U 2020. godini asfaltirani su (djelimično) sljedeći putevi/ulice: Ulice Bosanska (krakovi Salkići i Muratovići), Škilje (Krakovi Škilje i Krličevići), Brezik (krak Skule) i Bukvik (krak Delići). U 2021. godini nastavljena je djelomična rekonstrukcija/asfaltiranje ovih puteva i ulica.
- *Očekivani sektorski ishod:* Povećano zadovoljstvo građana uslugom javne rasvjete za 10% do 2021. godine u odnosu na 2016.godinu.
Ostvarenje: Obzirom da se kontinuirano radi na proširenju javne rasvjete možemo reći da ovaj ishod ima tendenciju ostvarenja.
- *Očekivani sektorski ishod:* Povećan broj kulturnih i sportskih događaja za 10% godišnje.
Ostvarenje: Kulturni i sportski događaji u općini Doboj Jug se uglavnom događaju u sklopu Martovskih svečanosti i njihov broj uveliko ovisi o finansijskoj podršci Općine. Do 2020. godine imao je tendenciju ostvarenja, međutim u 2020. godini se odustalo od provođenja zbog pandemije. Isto je stanje i u 2021.
- *Očekivani sektorski ishod:* Povećan stepen sigurnosti u saobraćaju, posebno za učenike osnovne škole do 2021. godine.
Ostvarenje: Ovaj ishod je nepromjenjen u odnosu na prethodne godine.

Sektorski cilj 2.1. „Povećana efikasnost lokalne uprave i osnažena međuopćinska saradnja do 2021. godine.“

- *Očekivani sektorski ishod:* Povećano zadovoljstvo građana za 10% u pogledu kvaliteta usluga organa uprave u odnosu na 2015.godinu.
Ostvarenje: Nije mjereno.
- *Očekivani sektorski ishod:* Povećano zadovoljstvo građana za 10% u pogledu uređenosti sistema raspolaganja nekretninama na području općine u odnosu na 2015. godinu.
Ostvarenje: Obzirom na uspostavljanje sistema zemljišno-knjižne evidencije za K.O. Matuzići možemo reći da ovaj ishod teži ka ostvarenju.
- *Očekivani sektorski ishod:* Najmanje dva projekta međuopćinske saradnje pripremljena i implementirana na području općine Doboj Jug do 2021. godine.
Ostvarenje: U 2019. godini dogovorena je zajednička implementacija projekta koji se odnosi na izgradnju nasipa na rijeci Usori, s ciljem zaštite od poplava, a u koji su uključene pored Općine Doboj Jug i Općine Tešanj i Usora. U 2020. završena implementacija navedenih projekata. U 2021. nije bilo međuopćinskih projekata.

Životna sredina

Sektorski cilj 3.1. „Unapređena regulacija otpadnih i oborinskih voda.“

- *Očekivani sektorski ishod:* Smanjena ugroženost za najmanje 60% plavne površine.
Ostvarenje: Ranije spomenutim projektom iz 2019. koji se odnosi na izgradnju nasipa na rijeci Usori teži se ka ostvarenju ovog ishoda.

- *Očekivani sektorski ishod:* Pokrivenost stanovništva, javnih i privrednih subjekata kanalizacionom mrežom povećana za 55% do 2021. godine.
Ostvarenje: Izgradnja kanalizacione mreže je projekat koji se kontinuirano radi. U 2019. godini povučena su dodatna sredstva EIB-a, te su kroz projekat dobivena sredstva od Fonda za zaštitu okoliša FBiH, Federalnog ministarstva za raseljene osobe i izbjeglice i Kantonalnog ministarstva za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo za izgradnju kanalizacione mreže, tako da možemo reći da ovaj ishod teži ka ostvarenju. Ista tendencija je nastavljena i u 2020. i 2021. godini.

Sektorski cilj 3.2. „Smanjen nivo zagađenja zraka i tla.“

- *Očekivani sektorski ishod:* Smanjen stepen zagađenja zraka uzrokovan ekološki neadekvatnim izvorima energije za grijanje stambenih i javnih objekata do 2021. godine.
Ostvarenje: Blago ostvaren utopljavanjem zgrada i korištenjem peleta kod manjeg broja domaćinstava. U 2019. godini pokrenut projekat SECAP i započeta izrada Akcionog plana. U 2020. godini završen Akcioni plan.
- *Očekivani sektorski ishod:* U potpunosti uklonjene/sanirane sve divlje deponije i zapuštene površine do 2021. godine.
Ishod: U toku 2019. godine završen je projekat podržan od Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline locirala 6 divljih deponija, koje su u saradnji sa JKP „Vis“ uklonjena, a otpad zbrinut na ekološki propisan način. Također, u saradnji UG sportskih ribolovaca Kulina, a podržano od istog ministarstva očišćena i uređena je obala rijeke Bosne od naselja Šije (Općina Tešanj) do ušća sa rijekom Usorom. U 2020. i 2021. nije bilo dodatnih aktivnosti.

3.4. Vertikalna i horizontalna usklađenost i nivo integrisanosti

U skladu sa planiranim razvojnim prioritetima koji su vertikalno usklađeni sa strateškim i planskim dokumentima viših nivoa vlasti, Općina je u izvještajnom periodu realizirala projekte koji se odnose na izgradnju kanalizacione mreže, asfaltiranje puteva, izgradnju zgrade biblioteke i skaldišta CZ-e, podrška razvoju primarne poljoprivredne proizvodnje... Pri tome iz eksternih izvora je finansirano 198.485,50 KM sredstava, gdje su dominirala sredstva obezbjeđena kroz projekte od Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport ZDK, Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu ZDK, Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline ZDK.

3.5 Institucionalni kapaciteti općinske/opštinske/gradske uprave i saradnja sa bitnim akterima

Poslove centralne koordinacione jedinice za upravljanje razvojnim aktivnostima (JURA) u općini Doboj Jug u obliku privremenog tijela provodi ORT – Općinski razvojni tim pri čemu pravilnikom/sistematizacijom nisu jasno definisana zaduženja za upravljanje razvojnim aktivnostima za članove ORT-a. Operativne aktivnosti implementacije strateških aktivnosti provode uglavnom općinske službe. U toku 2021. godine, ažuriran je Kalendar ključnih aktivnosti upravljanja razvojnim aktivnostima što je poboljšalo kvalitet koordinacije općinske administracije tokom operativnog planiranja i implementacije (pripreme planova implementacije i njihovog povezivanja sa pripremom općinskog budžeta te organizacije i provođenja sistematičnog praćenja realizacije strateških prioriteta kao i izvještavanja o ostvarenim godišnjim i kumulativnim rezultatima implementacije strategije).

U pogledu implementacionih kapaciteta ostalih aktera (NVO, poslovnog sektora i drugih aktera koji učestvuju ili indirektno doprinose implementaciji Strategije) stanje se može opisati kao nedovoljno. Od ostalih aktera kao ključni partneri se izdvajaju Javno komunalno preduzeće čiji predstavnik povremeno sudjeluje u radu ORT-a, dok za ostale javne ustanove predstavnici su imenovani u Partnerskoj grupi, ali ne i u ORT-u. Ovo se djelimično promijenilo tokom izrade nove Strategije razvoja u toku 2021. godine, te će sigurno doprinijeti unapređenju daljeg razvoja Općine.

3. KLJUČNI MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI

U nastavku je dat tabelaran prikaz makropokazatelja za polaznu i izvještajnu 2021. godinu. Popunjene su kolone za koje se moglo doći do podataka:

OSNOVNI INDIKATORI RAZVOJA	Indikator	Polazno stanje			Izveštajna godina 2021			Prosjek Kantona		
		2016			2021			2021		
		Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž
Stanovništvo	broj	4409	-	-	4137	2065	2072	357.275	177.492	179.783
Zaposlenih stanovnika	broj	1109			1340			82.073	-	-
	%									
Nezaposlenih stanovnika	Broj	852			642	261	381	56.159		
	%									
Investicije na teritoriji JLS	Iznos	4	-	-	5	-	-	-	-	-
Prosječna neto plaća u KM	iznos	615			717			820	-	-
Broj učenika osnovnih škola na hiljadu stanovnika	broj	91			85			90	-	-
Socijalni transferi po glavi stanovnika	po glavi	1,46			1,81			-	-	-
Broj ljekara/1000 stanovnika	omjer	1			1					
Iznos realiziranih sredstava za prioritete iz razvojne strategije	iznos	429.765,0 0			667.224,10			-	-	-
DOPUNSKI INDIKATORI RAZVOJA *										
Udio realiziranih kapitalnih investicija u budžetu JLS	omjer	30%			99,29%					
Poljoprivrednih gazdinstava/1000 stanovnika	omjer	25			48			-	-	-
Broj korisnika socijalne pomoći/1000 stanovnika	omjer	16			22			152	-	-
Zdravstveno osiguranih lica u odnosu na ukupno stanovništvo	omjer	-			-			96%	-	-
Broj aktivnih članova u institucijama kulture	broj	100			100			-	-	-
Broj aktivnih članova u sportskim institucijama	broj	0			170			-	-	-
Pokrivenost domaćinstava sa pristupom kontrolisanoj vodi za piće	procenat	99%			99%			-	-	-
Pokrivenost domaćinstava odvozom krutog otpada	procenat	90%			90%			-	-	-
Broj naseljenih mjesta bez asfaltirane putne komunikacije	broj	0			0			-	-	-
Broj domaćinstava bez pristupa električnoj energiji	broj	-			-			-	-	-
Emisija CO2 po glavi stanovnika	tona	-			-			-	-	-

* Dopunski indikatori razvoja su funkciji praćenja ostvarenja strateških ciljeva/fokusa.

** Za one makro indikatore za koje nisu dostupni podaci za izvještajnu godinu uključuju se podaci za zadnju dostupnu godinu, a u tom slučaju se trebaju naglasiti umetanjem oznake „(+)“ u koloni „indikator“, npr. „broj (+)“.

4. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Realizacija Strategije u 2021. godini je zadovoljavajuća s obzirom na pandemiju, što pokazuje broj od 8 u cjelosti ili djelomično završenih projekata, odnosno 3 u cjelosti i 5 djelimično završenih projekata. U pogledu finansijske realizacije stanje se može ocjeniti dovoljnom u odnosu na situaciju, jer ukazuje da je ipak izvršeno 31,85 % od planiranog.

Ako posmatramo realizaciju Strategije iz perspektive ostvarenja sektorskih ciljeva, u 2021. godini djelomično su ostvareni sektorski ciljevi Sektorski cilj Sektorski cilj 1.2 „Povećana konkurentnost i održivost poljoprivrednog sektora“ (Podrška za primarnu poljoprivrednu proizvodnju), Sektorski cilj 2.1. „Razvijena i ojačana komunalna, društvena i tehnička infrastruktura i unapređena sigurnost građana do 2021. godine.“ (asfaltiranje puteva, izgradnja rasvjete, izgradnja biblioteke i skladišta CZ-e), Sektorski cilj 3.1. „Unapređena regulacija otpadnih i oborinskih voda.“ (projekti primarne i sekundarne kanalizacione mreže).

Zbog daljeg poboljšanja nivoa implemtacije Strategije, u narednom ciklusu planiranja, trebalo ići u smjeru osnivanja Odjeljenja za razvoj/ Jedinice za upravljanje razvojem (JURA), kako bi se u Općini uspostavila centralna koordinaciona jedinica za **planiranje i koordinaciju aktivnosti implementacije razvojne Strategije**, te po mogućnosti izdvajanje većeg iznosa sredstava iz budžeta za sufinansiranje razvojnih projekata obzirom da je u zadnje vrijeme praksa donatora da za sufinansiranje razvojnih projekata očekuju minimalno 50% od ukupne vrijednosti projekta. Ujedno, u sklopu svih općinskih službi bi trebalo formalno sistematizirati funkcije planiranja i implementacije razvojne strategije. Na taj način ne samo da bi se ojačale funkcije planiranja i praćenja, te izvještavanja o napretku realizacije Strategije, adekvatnije praćenje javnih poziva i kvalitetnije pripremanje projektnih prijedloga, nego bi se i konkretizirala stvarna zaduženja svih službi kao i zaposlenih u općinskoj administraciji kada je riječ o praćenju napretka strateških projekata.

U 2021. godini nisu značajno unaprijeđeni institucionalni kapaciteti za učinkovitije upravljanje razvojem. Od dva referata predviđena Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Općinskog organa uprave koja se odnose na Strategiju i razvoj, samo je jedan državni službenik raspoređen na poslove upravljanja razvojem / Strategijom, ali je on već duže vrijeme na bolovanju i nije preuzeo ove poslove. Trenutno samo jedna osoba u funkciji Savjetnika općinskog načelnika obavlja ove poslove, što predstavlja problem za budući **sistemska** razvoj Općine. Ovo se prije svega odnosi na stanje centralne Jedinice za upravljanje razvojem (JURA-e / Odjeljenja / Službe za razvoj) koja, kako je već rečeno, još nije osnovana, a čiju funkciju privremeno vrši ORT. Generalno, upoređujući sadašnje stanje sa „preporučenim“ stanjem/funkcijama sistemskog upravljanja razvojnim aktivnostima (date od strane UNDP-a) može se zaključiti da preporuke u velikoj mjeri nisu realizirane.

U domenu zapažanja o ostvarenom kvalitetu sistemskog upravljanja razvojem bitno je naglasiti:

- Plan implementacije za period 2021-2023. godinu je u pripremi u skladu sa JURA kalendarom¹ (i korišten je kao jedan od ulaznih dokumenata tokom izrade općinskog budžeta i ostalih programskih dokumenata za 2021.g.);
- godišnji planovi rada službi nisu pripremljeni u skladu sa JURA kalendarom/rokovima, jer je rađeno na izradi nove Strategije razvoja i ovo je potrebno uskladiti sa Zakonom o razvojnom planiranju FBiH,
- u pogledu izgradnje mehanizama saradnje sa privatnim sektorom nije bilo aktivnosti.

---

¹ JURA Kalendar je općinski interni akt koji definiše ključne aktere, aktivnosti i rokove planiranja, praćenja i izvještavanja o implementaciji lokalne razvojne strategije.

U narednom planskom ciklusu posebnu pažnju je potrebno posvetiti:

- *realnijem finansijskom planiranju budžeta i/ili eksternih izvora finansiranja u planiranju;*
- *timskom pristupu za pripremu projektnih prijedloga za apliciranje na dostupne eksterne izvore finansiranja;*
- *uspostavljanju sistema kontinuiranog praćenja implementacije Strategije, uključujući namjenske baze podataka i pomoćne alate- iznalaženje softverskog rješenja;*
- *unapređenju jačanja saradnje poslovnog sektora i ORT-a tokom ciklusa planiranja kao i zajedničkih Javno-privatnih partnerstava ili projekata medjuopćinske saradnje;*
- *formalnoj sistematizaciji/popunjavanju radnih mjesta centralne koordinacione Jedinice za upravljanje razvojnom aktivnostima (Odjeljenja / Službe za razvoj) sa stručnim osobama;*
- *jačanju kapaciteta Odjeljenja za razvoj i službi/odjeljenja za eksternu komunikaciju sa eksternim razvojnim akterima, višim nivoima vlasti i donatorima .*

5. ANEKSI

- Tabelarni pregled stanja realizacije projekata u 2021. godini

- Tabelarni pregled stanja realizacije projekata u 2021. godini

Naziv projekta	Budžet planirano	Budžet izvršeno	Eksterni izvori planirano	Eksterni izvori izvršeno
1. Unapređenje PZ Matuzići	0	0,00	0	0
2. Unapređenje PZ Mravići – Izrada projektne dokumentacije	1.800,00	1.800,00	20.000,00	20.000,00
3. Unapređenje PZ Karuše	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Poslovne prilike za mlade	0	0	40.000	0
5. Izrada Reg, plana Matuzići 1	0	0	30.000	0
6. Razvoj prim. polj. proizvodnje	30.000	20.327	1.000	10.640
UKUPNO EKONOMSKI SEKTOR	31.800	22.127	91.000	30.640
			0	
7. Asfaltiranje i rekonstrukcija lok. Puteva i ulica	181.893	40.614,76	70.000	0,00
8. Izgradnja i rekonstrukcija javne rasvjete i	20.000	6.767,28	0	0
9. Omladinska banka	0	11.754,00	0	16.802,00
10. Organizacija kult. i sport. manifestacija	31.500	0	20.000	0,00
11. Rekons. kuće na Karušama	0	11.950,00	50.000	0
12. Izgradnja zgrade biblioteke i skladišta CZ-e	212.000	252.356,93	50.000	48.000
UKUPNO DRUŠTVENI SEKTOR	445.393	323.443	190.000	64.802
			0	
13. Izgradnja prim. kan. mreže	0	0	89.900	0,00
14. Izgradnja sek. Kan. mreže	249.006	123.168,82	250.000	53.042,00
15. Otkup zemljišta za UPOV	247.968	0	0	0

16. Izgradnja odbarm nasipa-nastavak	0	0	135.590	0
17. Klizišta	35.000	0	90.000	0
18. Energetka efikasnost u javnim objektima	0	0	70.000	0
19. Unapređenje vodovodnog sistema	100.000	0	0	0
20. Nabvaka kante i kontejnera	15.000	0	60.000	50.000
UKUPNO OKOLIŠ	646.974	123.169	695.490	103.042
SVE UKUPNO	1.124.167	468.738,79	976.490	198.484

Projekti koji nisu realizirani u 2021. godini (zbog nedostatka novca i / ili drugih razloga) su prolongirani u narednu/e godinu/e, odnosno bit će uvršteni u naredni trogodišnji plan.

Također, u 2021. godini CRS je odobrio implementaciju projektnog prijedloga Adaptacija Doma kulture Matuzići u ukupnoj vrijednosti od 71.279,51 KM, međutim zbog promjena cijena materijala na tržištu nije bilo moguće na tenderu odabrati izvođača jer su ponuđene cijene prelazile za reko 50% predviđenu vrijednosti projekta.

Pored toga, u 2021. Federalno ministarstvo finansija odobrilo je 185.000,00 KM za rekonstrukciju puteva i ulica, ali kako je Ugovor potpisan krajem godine, sredstva će biti realizirana u narednoj godini. Isto je i sa Fondom za zaštitu okoliša za projekat Izgradnja kanalizacione mreže, za koji je Fond odobrio 35.000,00 KM, te projekat Izgradnja dječjeg igrališta i odmorišta Brezik za koji je Ministarstvo za privredu Ze-do kantona odobrilo 20.000,00 KM. Navedeni projekti će biti realizirani u 2022. godini.